

Meditacions: 3r diumenge de sant Josep

Tercera reflexió per a meditar durant els set diumenges de sant Josep. Els temes proposats són: sant Josep ensenya a Jesús; Jesús escolta la llei de llavis de Josep; Josep experimenta la tendresa de Déu.

— Sant Josep ensenya a Jesús

— Jesús escolta la llei de llavis de Josep

— Josep experimenta la tendresa de Déu

VEURE COM CREIXEN els fills és una de les alegries més grans que ofereix la vida. Aquest goig l'experimentà sant Josep en veure que Jesús creixia «en edat i saviesa, i tenia el favor de Déu i dels homes» (*Lc 2, 52*). La missió principal dels pares és preparar els fills perquè puguin trobar i tirar endavant la seva pròpia missió. Josep, mitjançant la seva tendresa, preparà Jesús en les seves primeres passes a la terra. Per això, durant la seva vida oculta i la seva vida pública, «Jesús havia d'assemblar-se a Josep: en la forma de treballar, en trets del seu caràcter, en la manera de parlar. Allò que ha estat la infantesa i la joventut de Jesús i, per tant, el seu tracte amb Josep, es reflecteix en el realisme de

Jesús, en el seu esperit d'observació, en la seva manera d'asseure's a taula i de llescar el pa, en el seu gust per exposar la doctrina d'una manera concreta prenent exemple de les coses de la vida ordinària»^[1].

«A la sinagoga, durant l'oració dels Salms, Josep certament haurà sentit el ressò que el Déu d'Israel és un Déu de tendresa»^[2]. I aquesta fou la seva actitud de pare amb Jesús. El sant patriarca probablement no acompanyà el seu fill quan ja eren visibles algunes manifestacions de l'arribada del Regne de Déu: quan el segueixen nombrosos deixebles, durant les miraculoses curacions o quan les multituds escolten les paraules de qui ell havia vist créixer. Sant Josep, al contrari, sempre es desenvolupà en la discreció de l'educació familiar, en l'àmbit domèstic, tan amagat, però tan fecund i ple d'amor. Els fruits d'aquells anys no trigaren a arribar:

«Aquell Jesús que és home, que parla amb l'accent d'una regió determinada d'Israel, que s'assembla a un artesà anomenat Josep, aquell és el Fill de Déu. I, qui pot ensenyar res a Déu? Però és realment home, i viu normalment: primer com a nen, després com a noi, que ajuda en el taller de Josep; finalment com a un home madur, en la plenitud de la seva edat»^[3]. La tendresa de Josep continua viva per mitjà d'aquell Fill que va créixer sota el seu sostre i tant se li assembla.

L'ENSENYAMENT de la llei de Moisès era obligació i privilegi del pare de família. Per això, fou Josep qui va tenir la peculiar tasca d'ensenyar al Messies la història d'Israel i la fe de l'Aliança. Maria i el seu espòs veien que Jesús era un nen com tants altres, però alhora, sabien que tot el

misteri de Déu habitava en ell. A ells els fou confiada la responsabilitat de posar el nom de «Jesús» a la segona persona de la Santíssima Trinitat encarnada i d'educar-lo en la tradició del poble escollit. El profeta escriu: «Quan Israel era un noi me'l vaig estimar, d'Egipte vaig cridar el meu fill(...). Feia com qui aixeca un jou del coll i deixa lliure la boca, m'acostava cap a ell i li donava menjar» (Os 11, 1-4). Si la tradició cristiana ha vist en aquest oracle la referència a Crist, es pot veure també una referència a Maria i a Josep. L'amor de Déu a Israel es compara a l'amor d'un pare i d'una mare al seu fill. Era Déu qui cuidava sempre del seu Fill, però ho feia per mitjà de la Sagrada Família; és Déu qui ensenya, però per mitjà dels homes.

Un nen petit a Israel passaria la major part del seu temps jugant amb altres nens de la seva edat al carrer o a les places. «Els carrers de la ciutat

aniran plens de nens i nenes que hi jugaran» (*Za* 8, 5), diu el profeta; i el Senyor parla també dels nens que s'asseuen a les places (cfr. *Mt* 11, 16). La vida a Natzaret era una vida a l'aire lliure. En aquest context, els pares impartien als seus petits els primers rudiments de la instrucció en la fe: «Fill meu, fes cas del mestratge del pare, no rebutgis la instrucció de la mare: com una diadema t'adornaran el front, t'engalanaran com els collarets» (*Pr* 1, 8). Jesús Nen gravava al seu cor els ensenyaments de Josep i les instruccions de Maria. Aquests ensenyaments que donava sant Josep al seu fill són el que avui anomenem «catequesi familiar», la transmissió de la fe, tan viscuda com en paraules. «La llar ha de continuar essent el lloc on s'ensenyi a percebre les raons i la bellesa de la fe, a resar i a servir el proïsme»^[4]. És en aquest clima familiar on Déu, imperceptiblement, entra a formar part de la vida dels

fills; aquelles primeres oracions i manifestacions de pietat que hem heretat romanen per sempre en el més profund de la nostra ànima.

SANTA MARIA i sant Josep no només ensenyaren a Crist els costums i la llei de Moisès sinó que, descobrint el misteri de Déu en el seu Fill, s'adonaren que ells mateixos aprendrien molt de Jesús.

L'evangelista sant Lluc ens repeteix dos cops que Maria guardava i meditava en el seu cor els esdeveniments i les paraules del seu Fill. Quina importància té saber mirar i escoltar, d'una manera semblant a com ho feren la Verge Santíssima i el seu espòs Josep!

Quants cops, en veure Jesús, el sant patriarca s'haurà esglaiat pensant: Que bo és Déu! Que amable i tendre!

Que pacient i proper a nosaltres! La paciència i la comprensió són característiques fonamentals que tot pare —i, en general, tot mestre— ha de tenir, especialment davant els defectes propis i aliens; ja que «hem d'aprendre a acceptar la nostra feblesa amb intensa tendresa. El Maligne ens fa mirar la nostra fragilitat amb un judici negatiu»^[5]. Al contrari, hem de descobrir, un cop i un altre, el positiu en nosaltres i en els altres, ja que així s'apropa Déu a la nostra vida: «La veritat que ve de Déu no ens condemna, sinó que ens acull, ens abraça, ens sosté, ens perdona. La veritat sempre se'ns presenta com el Pare misericordiós de la paràbola: ve a trobar-nos, ens torna la dignitat, ens posa novament dempeus»^[6]. No hi ha res que animi més a millorar la conducta que l'alè, la paraula amable, la comprensió davant la debilitat.

Sant Josep aprengué del seu fill, que era Déu, a veure el món amb compassió i tendresa. Deia sant Josepmaria: «Josep era un gran afecte de Jesucrist; Maria era la seva Mare, a la qual estimava amb bogeria. Que tinguem nosaltres una devoció gran a sant Josep, una devoció tendra, delicada, fina, afectuosa. L'anomenem Pare i Senyor nostre: doncs anem cap a ell com a fills, constantment! I, per ell, a Maria, parlant amb els dos. Heu vist aquelles representacions de la Sagrada Família amb el Nen al centre, la Verge a la dreta i sant Josep a l'esquerra, donant-se la mà? Doncs ara som nosaltres els que ens agafem de la mà de Maria i de Josep, i així ens duran fins a Jesús»^[7].

[1] Sant Josepmaria, És Crist que passa, n. 55.

[2] Francesc, carta apostòlica Patris corde, n. 2.

[3] Sant Josepmaria, És Crist que passa, n. 55.

[4] Francesc, ex. ap. Amoris laetitia, n. 287.

[5] Francesc, carta apostòlica Patris corde, n. 2.

[6] Ibíd.

[7] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 27-IX-1973.